

YSGOL GYFUN GWYNLLYW

POLISI RHEOLI PERFFORMIAD

1. Ynglŷn â'r polisi hwn

Mae'r polisi hwn yn nodi trefniadau rheoli perfformiad ar gyfer pennaeth ac athrawon Ysgol Gyfun Gwynllyw. Mae'r corff llywodraethu, y pennaeth a'r awdurdod lleol wedi cytuno arno ac mae'n dilyn ymgynghoriad â phob aelod o staff ac undebau llafur cydnabyddedig. Mae'n disgrifio'r diben, y gweithdrefnau, y rolau a'r cyfrifoldebau a fydd yn sicrhau bod trefniadau rheoli perfformiad yr ysgol yn cyfrannu at ddatblygiad proffesiynol ei staff ac at gyflawni amcanion datblygu ehangach ar gyfer yr ysgol a'i dysgwyr.

Adolygir y polisi bob blwyddyn a bydd unrhyw addasiadau angenrheidiol yn destun ymgynghoriad pellach ag aelodau o staff. Adolygwyd y polisi ddiwethaf mis **Gorffennaf, 2015**.

Bydd y pennaeth yn rhoi adroddiad ysgrifenedig blynyddol i'r corff llywodraethu ar weithrediad ac effeithiolrwyd y polisi hwn yn cynnwys yr anghenion hyfforddi a datblygu sy'n deillio o'r broses rheoli perfformiad.

Lluniwyd y polisi hwn gan ystyried yn briodol y rheoliadau arfarnu presennol a'r canllawiau ategol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru. Gellir eu gweld yn:

Rheoliadau

www.legislation.gov.uk/wsi/2011/2940/contents/made

Canllawiau

www.wales.gov.uk/topics/educationandskills/publications/guidance/performance-man-for-teachers?lang=cy

Nid yw'r polisi hwn yn gymwys i'r canlynol:

- athrawon newydd gymhwyso yn ystod eu cyfnod sefydlu statudol nad ydynt yn rhan o'r trefniadau rheoli perfformiad
- athrawon a gyflogir am gyfnod sefydlog o lai nac un tymor ysgol.

2. Egwyddorion sy'n sail i reoli perfformiad

Bydd yr egwyddorion canlynol yn sail i'n trefniadau rheoli perfformiad.

- Ymddiriedaeth, cyfrinachedd a sgwrs broffesiynol rhwng yr arfarnwr a'r arfarnai.
- Cysondeb fel bod pob aelod o staff yn cael ei drin yn deg.
- Cydnabod cryfderau ac ymrwymiad i rannu arfer effeithiol.
- Ymrwymiad i roi adborth adeiladol ar berfformiad.
- Proses drwyadl yn seiliedig ar dystiolaeth.
- Ymrwymiad a rennir i gyflawni cynllun gwella'r ysgol a blaenoriaethau cenedlaethol priodol.

3. Safonau proffesiynol

Mae'n ofynnol i athrawon gyrraedd y Safonau Athrawon wrth eu Gwaith ar ddiwedd eu cyfnod sefydlu a rhaid iddynt barhau i'w cyrraedd drwy gydol eu gyrfa. Mae'n ofynnol i'r pennaeth gyrraedd y

Safonau Arweinyddiaeth. Gall ymarferwyr eraill ddewis defnyddio'r Safonau Arweinyddiaeth fel cyfeiriad ar gyfer eu datblygiad o ran arweinyddiaeth lle y nodir hyn fel blaenoriaeth ar gyfer eu datblygiad proffesiynol.

Dylid ystyried y safonau proffesiynol yn eu cyfanrwydd fel sail ar gyfer trafodaeth ac i helpu ymarferwyr i nodi meysydd i'w datblygu ymhellach.

Gellir gweld y safonau proffesiynol perthnasol yn:

www.cymru.gov.uk/topics/educationandskills/publications/circulars/practitioners/?lang=cy

4. Amseru'r cylch rheoli perfformiad

Bydd cylch rheoli perfformiad blynyddol yr ysgol yn dechrau ar **y cyntaf o Fedi** ac yn dod i ben erbyn **y cyntaf o Orffennaf**.

Amserwyd y cylch arfarnu i gysylltu â chylch cynllunio blynyddol yr ysgol.

5. Penodi arfarnwyr

Bydd y pennaeth yn penodi arfarnwr ar gyfer pob athro/athrawes yn yr ysgol. Bydd pob arfarnwr yn athro profiadol ar yr uwch raddfa gyflog.

Cynhelir arfarniad y pennaeth gan banel sy'n cynnwys:

- o leiaf ddau lywodraethwr a benodir gan y corff llywodraethu
- un neu ddau gynrychiolydd a benodir gan yr awdurdod lleol.

6. Y cynllun rheoli perfformiad

Bydd rheoli perfformiad yn gylch parhaus drwy gydol y flwyddyn yn cynnwys tri cham: cynllunio, monitro perfformiad ac adolygu perfformiad.

Bydd yr arfarnwr/arfarnwyr yn cwrdd â'r arfarnai/pennaeth ar ddechrau'r cylch i gynllunio a pharatoi ar gyfer yr arfarniad blynyddol. Gellir cyfuno'r cyfarfod hwn â'r cyfarfod adolygu a gynhaliwyd ar ddiwedd y cylch blaenorol.

Bydd y cyfarfod yn ceisio cytuno ar y canlynol:

- amcanion ar gyfer y cylch a gweithgareddau datblygiad proffesiynol i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r amcanion
- y gweithdrefnau monitro yn cynnwys trefniadau ar gyfer arsylwi addysgu ar o leiaf un achlysur
- unrhyw ffynonellau gwybodaeth a data sy'n berthnasol i'r amcanion – dylai'r rhain gynnwys cofnod adolygu a datblygu ymarfer cyfredol a data/gwybodaeth sy'n deillio o ffynonellau sy'n bodoli eisoes.

O ran cynllun perfformiad y pennaeth yn unig, bydd cadeirydd y corff llywodraethu yn rhoi copi o amcanion y pennaeth i Estyn, ar gais.

Penderfynir ar y trefniadau ar gyfer monitro perfformiad yn erbyn yr amcanion, yn cynnwys defnyddio arsylwadau, yn ystod y cyfarfod cynllunio ac fe'u cofnodir gan yr arfarnwr/arfarnwyr.

Bydd yr arfarnai a'r arfarnwr/arfarnwyr yn adolygu cynnydd yn barhaus drwy gydol y cylch yn cynnwys defnyddio trafodaeth anffurfiol yn ogystal â threfniadau mwy ffurfiol a nodir yn y cyfarfod cynllunio.

7. Y cyfarfod adolygu

Ar ddiwedd y cylch rheoli perfformiad cynhelir cyfarfod adolygu ffurfiol lle y bydd yr arfarnwr a'r arfarnai yn trafod cyflawniadau, unrhyw feysydd ar gyfer gwella a gweithgareddau datblygiad proffesiynol. Gellir cyfuno'r cyfarfod hwn â'r cyfarfod cynllunio ar gyfer y cylch blynyddol nesaf.

Diben y cyfarfod adolygu fydd:

- asesu i ba raddau y mae'r arfarnai wedi cyflawni ei amcanion
- pennu a yw'r perfformiad cyffredinol wedi bod yn llwyddiannus o ran cadarnhau bod yr arfarnai yn parhau i gyrraedd y safonau proffesiynol perthnasol
- nodi'r angen am gymorth, hyfforddiant neu ddatblygiad ychwanegol a sut y diwellir hyn.

8. Y datganiad adolygu arfarniad

O fewn deg diwrnod ysgol i'r cyfarfod adolygu, bydd yr arfarnwr/arfarnwyr yn rhoi datganiad ysgrifenedig i'r arfarnai o'r prif bwyntiau a wnaed yn y cyfarfod adolygu a'r casgliadau a luniwyd. Bydd crynodeb o anghenion datblygu proffesiynol ac arwydd o sut y gellid diwallu'r rhain wedi'i atodi i'r datganiad.

Bydd yr arfarnwr yn ceisio cytuno ar eiriad terfynol y datganiad arfarnu gyda'r arfarnai.

Gall yr arfarnai, o fewn deg diwrnod gwaith i dderbyn y datganiad arfarnu terfynol, ychwanegu sylwadau yn ysgrifenedig. Bydd y sylwadau hyn wedyn yn ffurfio rhan o'r datganiad. Mae'r datganiad arfarnu a'r atodiad yn ddogfennau cyfrinachol a rhaid eu cadw mewn man diogel. Dilyniir darpariaethau'r Ddeddf Diogelu Data bob amser.

9. Apeliadau

Gall yr arfarnai apelio yn erbyn y datganiad arfarnu o fewn deg diwrnod gwaith i dderbyn y datganiad arfarnu. Penodir swyddog apeliadau neu, yn achos y pennaeth, penodir panel apeliadau i gynnal adolygiad.

Caiff pob apêl ei chynnal yn unol â'r Rheoliadau Arfarnu presennol a chanllawiau cysylltiedig Llywodraeth Cymru.

Yn gryno, bydd y broses apelio yn cynnwys y camau canlynol.

- Bydd yr arfarnai yn apelio i'r corff llywodraethu.
- Penodi swyddog/panel apeliadau.
- Rhoddir copi o'r datganiad arfarnu i'r swyddog/panel apeliadau o fewn pum diwrnod ysgol i dderbyn hysbysiad o apêl.
- Cynhelir adolygiad o apêl o fewn deg diwrnod ysgol i dderbyn datganiad arfarnu.
- Rhaid i'r swyddog/panel apeliadau ystyried unrhyw sylwadau a wneir gan yr arfarnai.
- Yna gall y swyddog/panel apeliadau benderfynu ar y canlynol:
 - bod yr arfarniad wedi'i gyflawni'n foddhaol
 - gyda chytundeb yr arfarnwr/arfarnwyr, dylid diwygio'r datganiad arfarnu
 - gorchymyn y dylid cynnal arfarniad newydd

- Ni all y swyddog/panel apeliadau benderfynu:
 - y gellir pennu amcanion newydd
 - dylid diwygio'r amcanion presennol.

10. Defnyddio datganiadau arfarnu

Athrawon

Rhaid i'r arfarnwr roi copi o'r datganiad arfarnu i'r arfarnai ac i'r Pennaeth Cynorthwyol sy'n gyfrifol am y broses Rheoli Perfformiad. Bydd y Pennaeth Cynorthwyol, ar gais, yn rhoi copi i'r canlynol:

- yr arfarnwr
- swyddog apeliadau
- unrhyw lywodraethwr sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau neu roi cyngor ar faterion mewn perthynas â chyflog.

Lle bo'r arfarnai yn gymwys i gael datblygiad cyflog o dan Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol, bydd yr arfarnwr yn rhoi argymhelliad ar ddatblygiad cyflog i'r pennaeth yn unol â darpariaethau'r Ddogfen.

Cedwir y datganiad arfarnu gan y Pennaeth Cynorthwyol mewn man diogel am o leiaf dair blynedd ar ôl i'r fersiwn terfynol o'r datganiad arfarnu nesaf gael ei baratoi.

Pennaeth

O ran rheoli perfformiad y pennaeth, bydd yr arfarnwyr yn rhoi copïau o'r datganiad arfarnu i'r pennaeth, cadeirydd y corff llywodraethu a'r prif swyddog addysg. Bydd arfarnwyr hefyd, ar gais, yn rhoi copi i unrhyw lywodraethwyr sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau neu am roi cyngor ar faterion mewn perthynas â chyflog.

Bydd cadeirydd y corff llywodraethu hefyd yn rhoi copi o ddatganiad arfarnu'r pennaeth, ar gais, i'r canlynol:

- unrhyw swyddog a ddynodir gan y prif swyddog addysg sy'n gyfrifol am berfformiad penaethiaid
- unrhyw swyddog apeliadau.

Bydd cadeirydd y corff llywodraethu yn rhoi copi o'r atodiad i'r datganiad arfarnu sy'n manylu ar yr anghenion datblygu proffesiynol i'r person sy'n gyfrifol am gynllunio darpariaeth ar gyfer hyfforddiant a datblygiad yn yr ysgol gyfan.

Cedwir y datganiad arfarnu gan y corff llywodraethu mewn man diogel am o leiaf dair blynedd ar ôl i'r fersiwn terfynol o'r datganiad arfarnu nesaf gael ei baratoi. Bydd y pennaeth yn cadw copi o'r datganiad arfarnu hefyd am yr un cyfnod.

Gall y corff llywodraethu (neu ei bwyllgorau) ystyried gwybodaeth o ddatganiad arfarnu'r pennaeth mewn materion yn ymwneud â dyrchafu, disgyblu neu ddiswyddo'r pennaeth neu mewn perthynas ag unrhyw ddisgresiwn o ran cyflog.

11. Rheoli tanberfformiad

Bydd trefniadau rheoli llinell effeithiol, yn cynnwys y defnydd effeithiol o'r gweithdrefnau a amlinellir yn y polisi hwn, yn helpu i atal tanberfformiad drwy ei nodi ar gam cynnar a thrwy gymorth ac ymyriadau.

Nid yw'r gweithdrefnau rheoli perfformiad a nodir yn y polisi hwn, yn cynnwys y cyfarfod adolygu a'r datganiad arfarnu, yn rhan o unrhyw weithdrefnau yn ymwneud â disgyblu, cymhwysedd neu allu. Fodd bynnag, gellir ystyried gwybodaeth o'r datganiad arfarnu wrth wneud penderfyniadau ar berfformiad, cyflog, dyrchafu, diswyddo, neu faterion disgyblu a all gael eu hysgogi gan weithdrefnau eraill.

Diweddarwyd: Gorffennaf 2015

Dyddiad Cymeradwyo'r Polisi gan y Corff Llywodraethol:	Hydref 2015
Llofnod Cadeirydd y Llywodraethwyr:	
Llofnod y Pennaeth:	
Cyfnod cyn Adolygu:	2 Flynedd
Dyddiad Adolygu:	Hydref 2017